

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ**

**СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ**

Матеріали

VII Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

06 листопада 2020 року

Одеса
ОДУВС
2020

УДК 342.92(477)
ББК 67.9.(4Укр)401.0
С764

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

764   Стан та перспективи розвитку адміністративного права
України: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф.,
м. Одеса, 06 листопада 2020 р. – Одеса : ОДУВС, 2020. – 138 с.

УДК 342.92(477)
ББК 67.9.(4Укр)401.0

© ОДУВС, 2020

ДО ПИТАННЯ ПРО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ

Боднарук В.В., аспірант (Одеський державний університет внутрішніх справ, м.Одеса, Україна)

Діяльність Національної поліції України як правоохоронного органу обумовлюється змістом її повноважень юридично-владного характеру, реалізація яких забезпечує виконання завдань у зазначеній сфері, тобто – її правовим (адміністративно-правовим) статусом. У Великому тлумачному словнику сучасної української мови поняття «статус» описується як правове становище громадян, державних і громадських органів, міжнародних організацій [1, с.1387]. У науковій літературі існують різні погляди на зазначене поняття. Так, О.О. Бандурка вважає, що правовий статус органу державної влади – це сукупність його повноважень юридично-владного характеру, реалізація яких забезпечує виконання покладених на нього завдань [2, с. 23]. На думку А. Т. Комзюка, правовий статус державного органу охоплює: місце органу у системі виконавчої влади; рівень і форми правового регулювання; межі відання; систему об'єктів підпорядкування; коло завдань; права і обов'язки (правомочності його посадових осіб); функції [3, с. 63].

Адміністративно-правовий статус є одним із аспектів (видів, проявів) загального правового статусу, серцевиною якого, на думку більшості науковців, є сукупність суб'єктивних прав та обов'язків, закріплених нормами адміністративного права, які реалізуються зазначеним органом у рамках адміністративних правовідносин та поза ними [4, с. 64]. Найчастіше елементами адміністративно-правового статусу органу публічної влади, яким є Національна поліція України, називають: мету діяльності; завдання; функції; принципи діяльності; правові приписи, що регламентують порядок утворення, реорганізацію, ліквідацію органу, його структуру, лінійну і функціональну підпорядкованість; компетенцію; юридичну відповідальність працівників.

Аналіз положень основних нормативно-правових актів з питань організації і діяльності Національної поліції України дозволяє виділити *характерні риси* зазначеного правоохоронного органу, а саме: а) Національна поліція України має широке коло виключних адміністративних повноважень у правоохоронній сфері, що обумовлюються специфікою мети її діяльності та завданнями; б) виконуючи свої завдання, Національна поліція України вступає у адміністративні правовідносини з іншими суб'єктами; в) організація діяльності Національної поліції України здійснюється на основі норм права, переважна більшість з яких є адміністративними; г) зазначені норми регламентують цільовий, організаційний та компетенційний аспекти діяльності Національної поліції України; г) зміст адміністративно-правового статусу Національної поліції України як правоохоронного органу закріплюється у нормативно-правових актах з питань її організації і діяльності.

Аналіз *цільових* елементів адміністративно-правового статусу Національної поліції України, здійснений з урахуванням положень Закону України «Про Національну поліцію» [5], інших нормативно-правових актів, дозволяє виділити *мету* Національної поліції України як правоохоронного органу: 1) організація та забезпечення політики держави щодо забезпечення прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави; 2) протидія злочинності; 3) підтримання публічної безпеки; 4) надання у межах, визначених законом, послуг особам, особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Відповідно, *ціль* Національної поліції України як правоохоронного органу полягають у виконанні конкретних поставлених задач. Закон України «Про Національну поліцію» у якості *принципів* діяльності останньої закріплює: верховенство права; дотримання прав і свобод людини; законність; відкритість та прозорість; політична нейтральність; взаємодія з населенням на засадах партнерства; безперервність.

Аналізуючи *організаційні* складові адміністративно-правового статусу Національної поліції України, відмітимо наступне: а) *структуру* Національної поліції України складають центральний орган управління поліцією та територіальні органи; б) у *складі* Національної поліції України функціонують кримінальна поліція, патрульна поліція, органи досудового розслідування, поліція охорони, спеціальна поліція, поліція особливого призначення; 3) у Національній поліції України існують *спеціальні процедури* конкурсного добору на службу в поліції та /або на зайняття вакантної посади; 4) діяльність Національної поліції України здійснюється у різних *формах*, різними *методами* (зокрема, адміністративними), в межах різних *процедур*.

Аналіз *компетенційних елементів* адміністративно-правового статусу Національної поліції України як правоохоронного органу обумовлює виділення, зокрема, такого: а) основним *завданням* поліції є реалізація державної політики у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку; б) основними *функціями* Національної поліції України є: соціально-сервісна; превентивно-профілактична; кримінально-процесуальна; оперативно-розшукова; дозвільна; охоронна; матеріально-технічна; міжнародного співробітництва; інформаційного забезпечення; науково-методична; кадрова; соціально-правового захисту; в) *права, обов'язки та відповідальність* Національної поліції як елементи її адміністративно-правового кореспондуються не з Національною поліцією України як такою, а з її посадовими особами, тобто, є складовими адміністративно-правового статусу останніх; г) основними *обов'язками* поліцейських є: неухильно дотримуватися положень Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність поліції, та Присяги поліцейського; професійно виконувати свої службові обов'язки відповідно до вимог нормативно-правових актів, посадових (функціональних) обов'язків, наказів керівництва; поважати та не порушувати права і свободи людини; надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їхнього життя чи здоров'я; зберігати інформацію з обмеженим доступом, яка стала йому відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків; інформувати безпосереднього керівника про обставини, що унеможливають його подальшу службу в поліції або перебування на займаній посаді; г) у разі вчинення протиправних діянь поліцейські несуть кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та дисциплінарну *відповідальність* відповідно до закону. У правовідносинах з приводу притягнення до юридичної відповідальності співробітники поліції виступають у якості *спеціального суб'єкта*.

Отже, зміст адміністративно-правового статусу Національної поліції України як правоохоронного органу складають правові норми та правові відносини, переважно, адміністративного характеру, які у сукупності регламентують цільовий, організаційний та компетенційний аспекти діяльності останньої. Будь-який із елементів адміністративно-правового статусу Національної поліції України має особливе призначення та виконує унікальну функцію, тому є незамінним для виконання поставлених перед Національною поліцією задач.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови/ уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. 1440 с.

2. Бандурка О. О. Державна податкова служба в Україні: система, правовий статус, модернізація. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. 234 с.
3. Комзюк А. Т. Адміністративно-правові засоби здійснення митної справи: дис...канд. юрид. наук: 12.00.07./ Націон. універ. внутр. справ. Харків, 2003. 196 с.
4. Коломоєць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
5. Про Національну поліцію: Закон України № 580-VIII від 02.07.2015 р. Дата оновлення: 22.04.2020. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 05.07.2020).

<i>Солошенко Ю.В.</i> МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ПРИНЦИПИ ВІДНОСИН НОТАРІАТУ ІЗ ДЕРЖАВОЮ, КЛІЄНТАМИ ТА НОТАРІАЛЬНИМИ ПАЛАТАМИ (ЗГІДНО ТИПОВОГО КОДЕКСУ НОТАРІАТУ)	82
<i>Бабчук А.</i> ПРИНЦИПИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В СУДАХ	83
<i>Білоконь Д.С.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ	85
<i>Боднарук В.В.</i> ДО ПИТАННЯ ПРО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ	87
<i>Довбуш О.</i> АДМІНІСТРАТИВНИЙ НАГЛЯД ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ	89
<i>Кіпчарський О. М.</i> ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СЛУЖБИ СУДОВОЇ ОХОРОНИ	91
<i>Киян Д.В.</i> АНАЛІЗ ЗМІН ВВЕДЕНИХ В ДІЮ ЗАКОНОМ УКРАЇНИ ВІД 19.09.2019 №114- ІХ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ» В РОЗРІЗІ УДОСКОНАЛЕННЯ ЙОГО АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ	93
<i>Кремова Д.С.</i> РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ ПРИСЯГИ В СЛУЖБОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ	95
<i>Міхальський Я.В., Пишна А.Г.</i> ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ, ЯК НОВА ФОРМА ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ І СУСПІЛЬСТВА	96
<i>Нікітін В.С.</i> ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ СЛУЖБИ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ	98
<i>Нечитайло Б.В.</i> ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ	100
<i>Позігун І.О.</i> ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАВОВІЙ ДОКТРИНІ	102
<i>Продан А.А.</i> ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	105